

MÖRSETEKENS

Colofon

Initiatiefgroep wijkmagazine

Dick Wouters (voorzitter)

Secretaris (vacant)

Hilde van Dijk (penningmeester)

Redactie:

Frauke Bokker

Wendy Buysse

Hilde van Dijk (opmaak)

Ineke Kester (eindredactie)

Ger Koper (webmaster)

Lia van der Laan (puzzel)

Gerard J. Telkamp (eindredactie)

Dick Wouters (foto's)

Druk: Drukkerij De Bink, Leiden

Morsetekens verschijnt voor het gehele Morsdistrict ten westen van de spoorlijn in een oplage van 4400 exemplaren met een frequentie van 4x per jaar

Correspondentie:

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Buurtcentrum Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
www.morsetekens.nl
info@morsetekens.nl

Sluitingsdatum insturen kopij maandag 18 februari 2019.

Verschijningsdatum volgend nummer:
medio maart 2018

Morsetekens digitaal:

Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op onze website:
www.morsetekens.nl

Vorm en inhoud

Wij presenteren u het vierde nummer van de vijfde jaargang van Morsetekens. Ja, ook wij vieren een (eerste) lustrum. Elders in dit nummer staan een terugblik en een vooruitblik. We zijn niet gewend in ons wijkmagazine een aparte inhoudsopgave te geven. Het liefst willen we natuurlijk dat de lezer alles leest, van voor naar achter of van achteren naar voren. Bladeren mag ook natuurlijk. En dan zie je dat we proberen bij (bijna) alle praatjes ook wat plaatjes te plaatsen. Het oog wil ook wat.

Maar goed, over de inhoud gesproken, een greep daaruit. Opvallend is een discussie over rookoverlast in de openbare ruimte. Speelt dit op meer plaatsen in de Mors? Reageren staat vrij. Een leerzaam artikel over lustrumfeesten in de IJshal. Daaruit kun je leren hoe het wel degelijk zin heeft je als buurtbewoners te organiseren en snel iedereen wakker te schudden. Onheil werd zo voorkomen. We doen ook altijd aan aandacht voor mensen van vlees en bloed. Zo ook dit keer weer een gesprek met de winnaar van de Morsetekens-puzzel. En dan hebben we de nodige "serviceberichten". Waar kun je terecht voor hulp, raad en daad? Opvallend is een bericht over een nieuw initiatief: een nieuwe vorm van dienstverlening in het Huis van de Buurt Morschwijk aan

deTopaaslaan: *Een Goede Buur*. Naast de mens vergeten we ook het dier niet: in de vaste rubriek Dieren in de Mors vliegt nu de sperwer.

Net als de dieren hebben ook de mensen in de winter meer (lees)voer nodig. Wij hebben ons best gedaan en we wensen de lezers goede feestdagen en een geslaagd 2019.

Ineke Kester en
Gerard J. Telkamp

P.S. Losse en vaste vrijwilligers, schrijvers, redacteurs zijn bij ons altijd welkom: meldt u voor opgave en/of inlichtingen op info@morsetekens.nl Wij nemen graag contact met u op.

Vijf jaar volgemaakt: nog niet volmaakt

Lezers van dit blad hebben het vierde en laatste nummer van de vijfde jaargang in handen. We hebben een handvol jaren achter de rug, deftig gezegd: we mogen een lustrum vieren. Bij elkaar waren het zo'n 280 korte en langere artikelen, waarin het wel en wee van de Mors aan de orde kwam. Ja, plussen en minnen: veel aandacht voor leuke dingen zoals allerlei soorten vrijetijdsbesteding in het Huis van de Buurt Morschwijck, het Denksportcentrum, op de sportvelden, straatfeesten, te veel om op te sommen. En uitdrukkelijk ook voor Mensen in de Mors, al was het alleen maar via ons driemaandelijks interview met de winnaar m/v van de Morsetekens-puzzel. Ook berichtten wij over zorgwekkende ontwikkelingen, zoals de dreiging van extreme hoogbouw en dreigende verpaupering van het winkelcentrum. Soms was er voor zo'n pijnpunt al een klankbordgroep met betrokken bewoners tot stand gekomen, soms werd onheil voorlopig-definitief afgewend (Toekantoren).

de geschiedenis

Dit is ook het laatste nummer waarvoor ik als eindredacteur medeverantwoordelijk ben. Ik was betrokken bij de zwanerschap en de geboorte van Morsetekens. Daarom neem ik de vrijheid een blik op het verleden te werpen. Ooit was er een Samenwerkingsverband Mors/Transvaal dat via buurt-

huis Morschwijck

(LWO, Leidse Welzijns Organisatie) een mededelingenblad had op A4-formaat, dat huis-aan-huis verspreid werd. Na de eeuwwisseling sneuvelden Mors/Transvaal en het bijbehorend blad. Toen Morschwijck onder Libertas (opvolger LWO) kwam, werd een A4 vouwblad, geproduceerd. Maar wijk-opbouwwerker Tony van der Haar vond het toch onbevredigend dat er geen blad was van, voor en door wijkbewoners.

de nieuwe start

En zo gebeurde het dat in 2012/2013 een aantal wijkbewoners zich het hoofd boog over het nut, de noodzaak en de vorm van een aantrekkelijk blad dat uit zou gaan van bewoners zelf. Het resultaat was een "magazine" op A5 formaat, dat eens per drie maanden uit zou komen. Na flinke discussie kozen we ook voor een luxe uitgave en een particuliere externe drukker. Want we wilden gelezen worden. De naam Morsetekens mochten we overnemen van een opgeheven blad voor de Hoge Mors. Er trad vanuit de "initiatiefgroep" een brede redactie aan, waarvan een deel om allerlei redenen afhaakte en een deel nog steeds meedoet. Het redactioneel beleid was streng en flexibel: het moest wel echt over de Mors gaan en leesbaar zijn, maar verder was alle kopij welkom.

Financiën waren wel een groot probleem. Na startsubsidies vanuit de gemeente en voorlopige financiering door Libertas, bekostiging van twee nummers door Humanitas en Scheepswerf Akerboom, pogingen geld te werven bij bedrijven op het Bio Science Park, zag het er sombertjes uit. Maar toen kwam een uitkering uit het Fonds Wijkinitiatieven, later kregen we de verzekering dat we voorlopig-definitief uit de begroting Wijken betaald zouden blijven, als “orgaan van de wijk”.

Nu mogen we dus met een hecht redactioneel team met enige tevredenheid terugkijken. We ontvangen bij elk nummer veel positieve reacties. De website vormt een goede “partner”. Valt er nog iets te wensen? Persoonlijk had ik gehoopt dat Morsetekens aangehangen zou worden aan een soort wijkvereniging in oprichting. Dat is niet gelukt. Verder komt elk nummer op het nippertje vol. We willen nog ietsje meer spontaan ingezonden stukken afdrucken over wat er leeft en broeit in de wijk.

Gerard J. Telkamp

*Redactielid Morsetekens bij wijkenquête van gemeente
(foto: Marco Versluis, wijkregisseur)*

Echt iets lekkers!

Raaphorst
BROOD- & BANKETBAKKERIJ

Tesselschadestraat 20
2332 BJ Leiden
T/F (071) 576 12 74

Vijf jaar erbij: wij kijken vooruit

Vijf jaar Morsetekens alweer, het blad 'voor en door de Mors', tussen de Rijn, de Haagse Schouwweg, de Plesmanlaan en het spoor, een wijk met een eigenzinnig karakter. Er is geen wijkvereniging, maar er zijn hechte buurten die in de tijd zijn gevormd en waar van alles gebeurt. Daarover brengen we dan verslag uit, van het zomerfeest bij het Diamantplein, straat- en buurtfeesten, markante bewoners, flora en fauna, tot knelpunten en bouwprojecten. Tussen die buurten bestaan weer lijntjes en netwerken, zodat als er wat gebeurt bewoners elkaar weten te vinden en hun stem laten horen. Zie de actie bij het feest van Augustinus in de ijshal deze zomer, de tunnels bij de Plesmanlaan en de Diamantlaan die na enkele jaren graffiti art weer egaal wit zijn geschilderd. Dat er véél is gebeurd afgelopen vijf jaren leest u in 'Vijf jaar volgemaakt' van onze scheidende eindredacteur. Tot verrassing van de redactie vulde het magazine zich vrij gemakkelijk, ook al moesten we af en toe wat sleuren en trekken. Wij hebben het liefst dat bewoners zelf artikelen aanleveren. We mogen hier en daar wat 'zeuren' over een paar woorden en komma's, daar zijn we redactie voor. Maar we zijn blij met alle zinvolle bijdragen uit de buurt: want er zijn veel talenten in de Mors.

Uiteraard kijken we ook vooruit. Wat gaan de komende jaren ons brengen? De gemeente ontwikkelt een "omgevingsvisie Leiden 2040", een schets voor de ruimtelijke

ontwikkeling van de stad. In november waren er bijeenkomsten voor burgers om mee te praten over wonen en werken, mobiliteit en identiteit. De gemeente heeft al een plan om alle woningbouwinitiatieven in te passen, de 'verstedelijkingsnotitie'. Daarin gaat het om kansen voor 'duurzame verstedelijking in de schil rondom de vooroorlogse stad'. Dit gaat dus ook de Mors aan.

Het is een uitdaging om te streven naar een leefbare, veilige en bij voorkeur groene wijk, met een goede mix van wonen, recreëren, (buren)hulp, algemene voorzieningen en winkels. Onderwerpen voor komende jaren zijn het o.a. toenemend aantal woningen in de wijk, in het bijzonder hoogbouw, het winkelcentrum, verduurzaming van buurten, Robijnhof. Genoeg om contacten en lijntjes in de wijk warm te houden. Volmaakt zal het nooit worden, bovendien is dat saai. Veranderingen blijven komen, dus steek af en toe uw voelspriet uit, treed uit uw comfortzone en ga vooral in gesprek met uw burens en wijkgenoten, en laat het ons weten!

Wij doen ons best om uw stem te laten horen. Dit doen we met het wijkmagazine Morsetekens, maar zeker ook via de nieuwe media zoals onze FaceBook-pagina en onze steeds mooier en beter wordende webstek: www.morsetekens.nl

Ineke Kester

Samen levens redden in “de Mors” met een AED. Doe je mee?

Beste buurtgenoot, Deze crowdfunding actie zamelt geld in voor een AED in onze buurt. Hiermee vergroten we de overlevingskans van buurtgenoten die een hartstilstand krijgen.

Help je mee?

Doneer voor onze BuurtAED:

1. Ga naar BuurtAED.nl en zoek de actie: **Gerard Brandtstraat, Leiden**
2. Kies *Doneer nu* en bepaal jouw bijdrage
3. Doneer met naam of anoniem
4. Betaal eenvoudig via iDeal

Alvast bedankt!

Willemijn (contactgegevens beschikbaar op verzoek)

BUURTAED.NL
PHILIPS | Hartstichting

Acties voor AED's in de Mors

Volgens de Hartstichting krijgen jaarlijks zo'n 1.600 mensen in Nederland een hartstilstand buiten het ziekenhuis. Voor de Mors zijn dat er één per paar jaar, Maar dat zal jij maar zijn! Dan zou het goed zijn als je wist waar een AED (een automatische hartopwekker) te vinden is. Dat blijkt niet zo eenvoudig uit te zoeken. De webstek van het Rode Kruis blijkt hopeloos verouderd en geeft alleen die in winkels, scholen en dergelijke weer. Dat helpt niet en dus is het goed dat de Hartstichting een actie begonnen is om Buurt-AED's te laten plaatsen. Dat heeft meteen al het nut dat mensen eens om zich heen gaan kijken waar de dichtstbijzijnde AED in hun omgeving te vinden is. Immers, de eerste 6 minuten zijn van levensbelang, vooropgesteld dat in die tijd reanimatie wordt toegepast.

In onze Mors blijken er ook acties ondernomen te zijn. Zo is er een AED te vinden in de Sjahrirstraat. Verder liet Willemijn Quispel weten een sponsor-actie te zijn gestart voor de omgeving van de Gerard Brandtstraat. Want zo'n Buurt-AED moet de buurt wel zelf betalen, zij het met wat steun van de gemeente. Toch blijken er meer te zijn, bijvoorbeeld in de Kornalijnstraat tegenover nummer 35.

(vervolg op pagina 6)

Een andere is al gekregen van een werkgever en wacht op plaatsing in de buurt van het Berylplein (zie ook het juni-nummer van Morsetekens voor een speeltuinactie daar). Maar een AED is niet voldoende: je moet er ook mee om kunnen gaan. Vandaar dat 14 Beryl-buurtgenoten kortgeleden naar het LUMC fietsten om daar in een (lange) avond de cursus burgerhulpverlening van Taskforce QRS Leiden te volgen. Veel van hen konden het felbegeerde certificaat na afloop in ontvangst nemen.

Ger Koper

Werken met Piëzo in Morschwijk

Waarom redt de één het in zijn ontwikkeling in de maatschappij wél op eigen kracht, terwijl de ander juist wat meer hulp en ondersteuning nodig heeft? Bij dat laatste gaat het bijvoorbeeld om het vinden van passend werk of een geschikte opleiding. De PiëzoMethodiek is speciaal ontwikkeld voor mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Ik ben Christien Hoek en ik ben sinds augustus 2017, dus ruim een jaar geleden, als Sociaal Werker Piëzo bij Libertas Leiden werkzaam in het Huis van Buurt Morschwijk. Nu ik kan terugkijken op dat jaar, wil ik graag vertellen over een paar successen die we samen hebben bereikt.

De PiëzoMethodiek is een manier om mensen zich in hun eigen tempo te laten ontwikkelen door het inzetten van hun talenten en/of kwaliteiten.

Daarbij heeft ieder zijn of haar eigen doel voor ogen. Dit kan van alles zijn, zoals het je nuttig maken voor de maatschappij of het volgen van een opleiding. Inmiddels zijn er 40 deelnemers van de Methode actief in Huis van de buurt Morschwijk. Deze cursisten ontwikkelen zich op het gebied van taal door als vrijwilliger in het Huis van de Buurt mee te werken aan een project. Iedereen krijgt een training in zijn of haar vakgebied. Met zo'n specialisatie kan je weer door groeien naar je persoonlijk doel.

succesverhalen

Er zijn allerlei projecten in Morschwijk opgezet waar vrijwilligers zich kunnen ontwikkelen, zoals: Kinderoppas, KledingRuilwinkel, Bar, Bibliotheek en Ontvangstbalie. De PiëzoMethodiek benoemt de groei in fasen: zo hebben al behoorlijk wat deelnemers de stap gemaakt naar een volgende fase: zij zijn succesvol bezig met de MBO -1 opleiding Zorg en Welzijn. Zij werken nu 16 uur per week als stagiair binnen Libertas Leiden of op een andere plek.

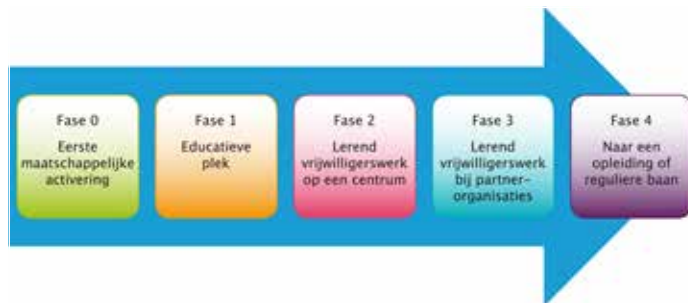
Sommige deelnemers hebben door de PiëzoMethodiek zelfs een betaalde baan gevonden bij Project DOOR van Libertas Leiden of bij andere organisaties. Ook zijn er vrijwilligers met succes doorgestroomd naar een BBL-opleiding binnen Liber-

tas Leiden of volgen zij een traject richting Zorg en Welzijn (zij gaan 1 dag naar school en doen 4 dagen praktijkervaring op). Hoe mooi is dat?

is Piëzo iets voor u?

Wilt u werkervaring opdoen of weer gaan leren, maar weet u niet waar te beginnen? Wilt u weten wat de PiëzoMethodiek voor u kan betekenen? Neem dan contact met ons op: Carola Peeters via c.peeters@libertas-leiden.nl of telefoonnummer 06 – 4608 8687 of met Christien Hoek via c.hoek@libertasleiden.nl of 06–8389 5094. U kunt ook op maandag tot en met donderdag van 09.00 uur tot 17.00 uur binnenlopen in Huis van de Buurt Morschwijk, Topaaslaan 19 voor meer informatie. Wij staan u graag te woord!

Christien Hoek

Dieren van de Mors: de sperwer

Sperwers houden van vogelvoer, althans van de vogels óp voer. Door vetbollen, zaadsilo's en pindaslingers op te hangen, helpen we gewild of ongewild ook de sperwer. Geen wonder dat deze roofvogel in de wintertijd graag de bebouwde kom opzoekt. Daar komt bij dat in binnensteden en dorpskernen de havik – gevreesd familielid - zich nauwelijks laat zien. De havik jaagt op de sperwer, waarmee een voedselconcurrent wordt uitgeschakeld en gelijk een stevig maal is verkregen. Bij beide roofvogelsoorten zijn de vrouwtjes veel groter dan de mannetjes en tot twee maal zo zwaar. Met zijn vieren vangen ze een breed scala aan vliegende prooien. Mannetje sperwer eet kleine zangvogels, vrouwtje sperwer ook spreeuwen, merels, lijsters en ook duiven, gaaien en dergelijke. Man havik pakt duiven, kraaiachtigen en andere vogels van gelijke grootte, terwijl vrouw havik zelfs eenden, kleine ganzen, fazanten en konijnen aan de haak slaat.

Havik en sperwer hebben korte, brede vleugels en een lange staart, volwassen dieren met dwarse streepjes op borst en buik. Bij man sperwer zijn de keel en borststrepen oranje en is de rugzijde blauwgrijs (zie foto); vrouw sperwer is leigrijs met bruingrijze borststrepen. Vrouwtjes sperwer zijn voor een leek te verwarren met de grotere mannetjes havik. Bij beide soorten zijn onvolwassen dieren bruin.

De havik is standvogel (jaarrond aanwezig) in de bossen van Oost-Nederland, en daarbuiten tegenwoordig ook in de duinen en incidenteel in grote parken en op landgoederen. De sperwer heeft een veel ruimere en gevarieerdere verspreiding. Sperwers zijn broedvogel op allerlei plekken, tot in de stad, zolang er maar voldoende geboomte is. Daarnaast doen sperwers ons land kort aan als doortrekker, samen met hun voedsel, de doortrekkende zangvogels. Een deel van de noordelijke sperwers blijft in de winter in Nederland hangen, vaak juist in bebouwd gebied.

(foto Frans Berkhout)

In Oost-Nederland en de duinen neemt de sperwer sterk af, deels door de toename van de havik. In het westen gaat het verder nog goed met de sperwer. Op Rhijnhof zijn dikwijls sperwers te zien; in sommige jaren zijn ze er ook als broedvogel vastgesteld. Bijna elk jaar kom ik ze zelf wel ergens in de Mors tegen. Meestal wat hoger in de lucht, soms snel jagend tussen de bomen en struiken. Want dat is vooral hun jachttechniek: razendsnel door het gebladerte vliegend hun prooi verrassen. Op 20 maart dit jaar was in het gemeenteperk bij mijn huis een vrouw sperwer een duif aan het plukken (zie foto). Niet bepaald een handige plek, daar op het gras langs het trottoir. Soms moest ze van haar maaltijd weg als er weer een tweevoeter langs liep. Uiteindelijk ging ze er vandoor met het overgebleven restje duif. De havik mag dan spreekwoordelijk moordlustig zijn, ook de sperwer is van geen kleintje (vogel) vervaard. Al zullen sommige lezers het moeilijk hebben als ze zangvogels op het nest of de vetbol fataal verrast zien worden, voor mij blijven sperwers prachtige dieren met hun eigen natuurlijke rol in het stadsleven.

Gerard van der Klugt

Om verder te lezen: www.sovon.nl/nl/soort/2690

www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/sperwer

Slachtpartij van Ravelingenstraat
(foto's Gerard van der Klugt)

Gedicht in de Robijnhof

Aangevlogen

*Robijnhof, Hof van Eden op weg naar het verleden
weggeleden in de tijd vol verhalen van bewoners.
Huizen, kamers waarin is gelachen , gehuild gedanst
Leg je oor aan de wand en je hoort het voorbije volle leven.*

*Statushouders, studenten en nog een groep ouderen
Wonen samen en geven een dynamiek aan de hof van
Leven*

*Uit de as van verval ontstaat nieuwe veerkracht
Jong en oud bevrijd uit de kooien van de eigen bubbel.*

*De moesbakken vragen om geoogst te worden
Kindergeluiden van peuterspeelzaal Prikkebeen
Klateralen in het kale en steeds lagere sloopgebouw
In gaten en spleten is er klein en speels leven.*

*Het schaduwbeeld op het kiezeldak is
De feniks in robijnen contour geland,
Aangevlogen, toekomst aangezegd.*

Inrichting door kunstenaarscollectief
(foto Hilde van Dijk)

Het gedicht op de pagina hiernaast kwam ik tegen toen ik op zaterdag 22 september een bezoek bracht aan de Robijnhof. Het vroegere verzorgingshuis was nu een van de haltes op de Leidse Kunstroute 2018. Zoals bekend is het hoofgebouw afgeschreven en wordt het nu bewoond door onder meer studenten en statushouders. In het weekend van de Kunstroute waren er diverse kleine tentoonstellingen. Onder meer van het Atelier O'Seven.

Op de begane grond stonden drie gelijkvormige wigwams, die elk een eigen soort bekleding hadden. Eén met oude kanten tafellakens, één ingericht als een Marokkaans theehuis en één bekleed met een beschilderd zeil. Van Ben Vroom hingen foto's van zijn reis naar Noord-Afrika. Er hingen ook mooie foto's van bewoners. En er was er een stiltecentrum ingericht met kaarsen en met een gedicht over intimiteit.

Op de eerste etage was beeldende kunst te zien van het kunstenaarscollectief. Ik eindigde bij Marijke Mark, die bij de uitgang stond. Zij had een kunstboom gemaakt en linten waarop je een wens kon zetten om in deze wensboom te hangen.

Lia van der Laan

Ontdek de schoonheid van de winter

met Body & Beauty, de medische pedicure voor al uw voetproblemen.

Body & Beauty
medische pedicure & schoonheidssalon

Jacob Catslaan 46, Leiden
Tel: 071-5761755
www.body-and-beauty.nl

25

Lustrumfeest Augustinus in de Schaatshal: een terugblik

Op 19 mei 2018 plofte een brief op de deurmat van de buurtbewoners van de Schaatshal aan de Vondellaan 41 in de Lage Mors. De brief bleek een aankondiging van studentenvereniging Augustinus dat ze hun lustrumfeest dit jaar in de schaatshal zouden vieren. Het spektakel zou van 6 t/m 17 juli dagelijks van 14:00 uur 's middags tot 05.00 's nachts binnen en buiten plaatsvinden. Bewoners waren verbaasd over de korte termijn waarop het feest werd aangekondigd. De verbazing nam verder toe, toen bleek dat Augustinus nog helemaal niet beschikte over een vergunning voor het feest, terwijl ze op hun eigen website en op YouTube de locatie al hadden vermeld. De vergunningsaanvraag zou uiteindelijk pas op 31 mei in de Stadskrant worden gepubliceerd.

Nu gunt iedereen de studenten een leuk feest, maar de aanvraag rammelde aan alle kanten... Zo bleek het gevraagde geluidsniveau vlak naast kinderopvang Wonderland vergelijkbaar te zijn met de grootste evenementen in Leiden, zoals Werfpop; ook zouden er zo'n 2.000 bezoekers door de wijk lopen en fietsen. Volgens de Algemene Plaatselijke Verordening mag een dergelijk evenement maar twee dagen duren. Dit feest zou zes keer zo lang zijn. Het geluidsrapport van de vergunningsaanvraag zelf gaf de locatie een onvoldoende voor geluidsisolatie. Daarnaast mag de Schaatshal volgens de omgevingsvergunning milieu slechts 4 dagen per jaar

meer geluid maken dan normaal. Tot slot zou de tijdelijke fietsenstalling midden in de wijk komen. Al met al reden voor de wijk om te reageren.

De sociale netwerken in de wijk zijn vooral binnen de eigen straat, zodat het even duurde voordat de bewoners van diverse straten na een ouderwetse papieren buurtbrief zich verenigd vonden via whatsapp en e-mail. De initiatiefnemers dienden bij de gemeente een zienswijze in, die door ruim 80 bewoners was ondertekend. Daarin werd uiteengezet dat de gemeente zich op allerlei fronten niet aan eigen regels hield. De zienswijze is gedeeld met het college van B&W, de fractievoorzitters en de media, wat heeft geleid tot drie artikelen in het Leidsch Dagblad, interviews op Unity FM en bij Sleutelstad FM en landelijke aandacht in het AD en bij RTL-4. Burgemeester Henri Lenferink liet hierop een bewonersbijeenkomst in de kantine van de Schaatshal organiseren om de bezwaren en zorgen van de bewoners te horen.

In een stampvolle kantine presenteerde Augustinus hun aangepaste plannen. Hoewel de aanpassingen welkom waren, konden ze daarmee de zorgen van de bewoners niet wegnemen. De Schaatshal was een noodgreep voor Augustinus toen eerdere locaties niet haalbaar bleken. Ruim een week later publiceerde de gemeente een goedkeuring van de vergunningsaanvraag, met een flink aantal geboden en restricties voor Augustinus – slechts één week voor aanvang van het feest.

Een aantal bewoners diende direct een bezwaar tegen het besluit in, maar de behandeling daarvan werd uitgesteld

tot na het feest. In september heeft de Regionale bezwarencommissie besloten om het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren omdat het feest inmiddels had plaatsgevonden..... Doordat de afgegeven vergunning strikter was dan de aanvraag, de fietsenstalling was verplaatst naar het Heerematerrein en Augustinus zich heeft ingespannen om de overlast te beperken en de orde te bewaken, is het feest zonder noemenswaardige incidenten verlopen. Voor de meeste bewoners was de geluidsoverlast beperkt, maar voor bewoners aan de Vondellaan, direct tegenover het feest, bleef die overlast groot.

De afgelopen periode viel op dat de bewoners van de Lage Mors zeer beperkt georganiseerd zijn, maar elkaar wel weten te vinden als het moet. Verder dat de gemeente haar eigen regels niet naleeft, maar wel reageert indien de buurt duidelijk van zich laat horen. Wellicht wordt het tijd dat bewoners van de Mors zich verenigen, zo niet in een wijkvereniging, dan toch door middel van een informatienetwerk, zodat de gemeente ons weet te vinden en belanghebbenden eerder geïnformeerd worden over ontwikkelingen die hun aangaan.

Wiebe (Coornhertstraat),
mede namens mede-initiatiefnemers

Wij hebben er tabak van: rookoverlast in de Storm Buysingstraat

Naar aanleiding van het artikel van ons redactielid Wendy Buysse over het nieuwe gebouw van het mboRijnland in de Storm Buysingstraat ontving de redactie een ingezonden stuk. Het is geschreven namens een aantal bewoners van deze straat. Naam en adres van de auteur zijn bij de redactie bekend. Wij publiceren het stuk in hoofdlijnen.

Er is inderdaad een mooi schoolgebouw gekomen in de Storm Buysingstraat. Na meer dan een jaar vrachtverkeer dat al tussen 5.30 en 6.00 uur onder je slaapkamerraam met draaiende motor stond te wachten (terwijl in de bewonersbrief duidelijk stond dat er niet vóór 7.00 uur met de werkzaamheden begonnen zou worden) en ook het in beslag nemen van zo'n twintig parkeervakken door bouwmaterialen (terwijl die zoveel mogelijk op eigen terrein gelost zouden worden...) was mboRijnland eind augustus klaar. Een opluchting voor bewoners die hun woningen, voortuinen, ramen nu zand- en stofvrij konden maken en weer van hun nachtrust konden genieten.

Overlast voorbij? Helaas. We moeten constateren dat een groot deel van de 1.400 leerlingen en 120 docenten en medewerkers op deze school rookt. Dit mag volgens de school niet op het schoolterrein zelf en dus staan deze rokers massaal in de Storm Buysingstraat op de stoep waardoor het leef-genot van de bewoners opnieuw vergald wordt. Je bent

als bewoner verplicht de ramen en roosters te sluiten om de stank buiten de deur te houden. Bij mooi weer kun je beter niet in je voortuin gaan zitten. Om maar te zwijgen over de kinderen van twee in de omgeving gevestigde basisscholen die door deze lucht gaan naar de gymzaal in de Opaalstraat. De sigarettenpeuken worden door de conciërge zoveel mogelijk van de stoep voor de school opgeruimd maar niet van de straat en de groenstroken. Zo langzamerhand ontstaat er dan een vergaarbak van peuken en andere troep die weggegooid wordt. Pullenbakken en twee grote schalen op palen die als asbakken moeten dienen? Ze werken niet, want men gooit het er gewoon naast.

Op klachten van bewoners over deze overlast reageert de school dat dit de zorg is van de gemeente en dat er nu een maal niet op het schoolterrein gerookt mag worden. Maar ons woongenot wordt ons ontnomen. Tijdelijk heeft men

roken op een deel van het schoolplein weer toegestaan net achter het hek. Toen er werkzaamheden op het plein waren, kwamen de schalen weer vóór het hek. Maar: in 2019 mag er wettelijk niet op schoolpleinen gerookt worden. Dus dan worden we onherroepelijk weer met de overlast geconfronteerd. De school stelt namelijk dat de wet het roken op straat niet verbiedt. Daar eindigt dus haar verantwoordelijkheid....

De redactie stelde mboRijnland in de gelegenheid op dit stuk te reageren.

reactie mboRijnland

Beste omwonenden van onze school. De redactie van Morse-tekens heeft ons de gelegenheid gegeven om te reageren op uw ingezonden brief. Daar maken wij graag gebruik van. Allereerst hartelijk dank voor de complimenten over ons vernieuwde schoolgebouw. En vooral veel dank voor uw begrip en geduld tijdens de verbouwing voor de overlast die u heeft gehad.

En nu geeft u aan toch nog overlast te ervaren. Van een heel andere orde, maar voor u niet minder vervelend. De oplossing is echter niet zo makkelijk te vinden als in het einde van een bouwperiode. Neemt niet weg dat we het wel vervelend voor u vinden, dat spreekt voor zich. Als school proberen

wij onze studenten een gezonde levensstijl mee te geven. We ontmoedigen het roken dan ook. Maar deze boodschap komt niet altijd in vruchtbare grond terecht. Dat is te zien aan het aantal studenten en personeelsleden dat rookt op straat. Omdat roken op een schoolplein vanaf 1 januari 2019 van overheidswege niet meer mag, zijn deze rokers aangewezen op de openbare ruimte: stoep, weg en groen. En juist dat leidt bij u tot overlast. Als school kunnen wij daar echter niet heel veel aan doen. En dat is niet het antwoord wat u wilt horen, dat begrijpen we.

Als school zijn wij in gesprek met de gemeente. Niet alleen onze school en onze buurt hebben last van het rookprobleem, maar alle scholen en buurtgemeenschappen in Leiden. Wij proberen een werkbare oplossing te vinden. Onze verantwoordelijkheid eindigt niet bij de poorten van de school. Die verantwoordelijkheid voor de leefomgeving delen we met u als omwonende, onze studenten en ons personeel. Wederzijds begrip zal de overlast niet geheel wegnemen, maar kan wel de eerste stap zijn naar een schonere leefomgeving. Waar u zich weer prettig in voelt. En dat is toch het doel van deze gedachtenwisseling is uw buurtblad.

Met vriendelijke groet,
Gijs Vlieland, Locatiedirecteur Storm Buysingstraat

Parkeren in de wijk: wie denkt er mee?

Als uitvloeisel van het beleidsakkoord tussen D66, Groen-Links en PvdA gaat de gemeente een nieuwe visie op het parkeren van auto's en fietsen in de hele stad maken. Die is nodig vanwege de bouw van 8.500 extra woningen, de ontwikkelingsplannen voor de stad en de wijken, en de vergroening. Het gaat onder meer om spelregels voor de binnenstad, kaders bij nieuwbouw, de toepassing van vergunningen en betaald parkeren en aantallen parkeerplekken voor fietsen.

burgerpanel

De gemeente wil bij de ontwikkeling van deze visie haar burgers betrekken. Er is daarom om een panel gevormd met 25 deelnemers vanuit alle stadsdelen om hun ervaringen en ideeën daarin mee te nemen. Dat panel is 15 november voor het eerst bijeen geweest. Er is eerst uitgelegd welke stappen er gezet worden zodat midden 2019 de gemeenteraad kan besluiten. Daarna werden positieve en negatieve punten verzameld over locaties en parkeermogelijkheden; er werden enige tientallen punten op een kaart geplakt. Er werden dromen en nachtmerries verzameld; ook dat waren er enige tientallen. Een extern bureau gaat deze opbrengst aan ideeën en punten ordenen en analyseren. Samen met de opbrengst van een panel met onder andere ondernemers,

ziekenhuizen, scholen en sociale organisaties wordt dat omgezet in een verhaal over parkeerthema's en de onderdelen van de visie. Die worden vervolgens op de tweede sessie besproken om te kijken of er draagvlak voor is. Hoe het daarna verder gaat is eigenlijk niet duidelijk. Ook is niet duidelijk of het panel in de aanloop naar de besluitvorming nog een rol heeft.

hoe zou het moeten in de Mors?

In het Morsdistrict spelen verschillende kwesties waarbij het parkeerbeleid een rol speelt. Dat zijn onder meer het winkelcentrum Diamantplein/Densportcentrum/Radiusgebouw, de nieuwbouw op het terrein van Robijnhof, en mogelijke bouwlocaties zoals de Toverboom (Agaathlaan/Turkooislaan). Ook zijn er delen van de Mors zonder parkeergunningen of betaald parkeren. Daarom is een goede voorbereiding vanuit het Morsdistrict nodig voor de panelbijeenkomst van de gemeente in januari.

Graag nodigen ondergetekenden wijkbewoners en belangstellenden uit de Mors / het Morsdistrict uit om op persoonlijke titel of namens een groep buurtbewoners deel te nemen aan een voorlopig eenmalige bijeenkomst over het thema parkeren in de wijk. Je krijgt dan eerst een documentatieset,

en, zodra die er is, de eerste voorzet van de visie. Die sessie zal waarschijnlijk half januari zijn. Tijd en plaats volgen nog. Je kunt je als belangstellende aanmelden bij ons,

Jos van Iersel en Koen Wessels via e-mailadres:
iersel1924@gmail.com.

(foto Ger Koper)

Verrassing in de Mors: morseteken

Jan van der Pol is als psycholoog werkzaam bij Auris/de Weerklank aan de Robijnstraat. Hij fietst al jaren van het station naar zijn werk en terug. Wij vroegen hem naar zijn ervaringen met de wijk. Hieronder het antwoord met zijn indrukken.

Morsetekens vind ik een prachtig woord. Het roept het beeld op van reizen naar verre kusten. Communiceren met geluiden zonder taal. Het is mystiek die past bij de topografische aanwijzingen Hoge en Lage Mors. Het past niet bij de gewone zaken die overal zijn: huizen, straten en bushaltes. Morsetekens zijn een fingerwijzing naar de uitzonderlijke plekken in de buurt. Wat de Hoge en Lage Mors uittilt boven het alledaagse.

Vlak voor de grens tussen de twee Morsen staat al jaren een antieke Engelse sportwagen geparkeerd (zie foto). Het bagagerek achterop de wagen, het reservewiel aan de zijkant en de lage zit, dicht op de weg, stralen klasse uit. De wagen is een parel tussen al die saaie gestroomlijnde hedendaagse automobielen. Oude grandeur die tegen de tijdgeest in stand houdt. Een teken voor het uitzonderlijke dat het leven glans geeft. Een morseteken.

Jan van der Pol

3 Octoberhal opgeknapt: met sportcafé

Aan de rand van de Hoge Mors, aan het einde van de Smaragdlaan, staat verscholen in het groen de 3 Octoberhal. Velen van u weten dat het CBR daarnaast buurt, als locatie waar de praktische rijexamens worden afgenomen. Hoewel de 3 Octoberhal op de nominatie zou staan om gesloopt te worden, kreeg de hal toch een opknopbeurt, een 'metamorfose', zoals de gemeente het noemt. De horeca is opgeknapt en er heeft een kleine verbouwing plaatsgevonden.

De gemeente verhuurt de grote hal aan diverse sportinitiatieven in de stad, zoals (ouderen)gym, korfbal, zaalvoetbal en dergelijke. Daarnaast zijn er twee squashbanen die buurtbewoners en andere belangstellenden kunnen afhuren. Verder is een fitnessruimte ingericht voor studenten van mboRijnland als onderdeel van hun studie sport en bewegen of beveiliging.

De horeca is vanaf dit seizoen in handen van pachters Gertjan, Martijn en Rodi onder de naam Squash071. Zij hebben eerder ook de horeca van zwembad de Vliet aangepakt. De kantine heeft een opfrisbeurt gekregen. Deze ruimte oogt nu als een gezellig sportcafé met bijbehorend amusement, zoals een pooltafel, twee dartbanen, tafelfootbal en twee videogames. Het horecateam zorgt ervoor dat van 's morgens 9 tot 's avonds 22 uur altijd iemand aanwezig is. Ze nemen ook de verhuur van de squashbanen voor hun rekening, gemakkelijk te regelen via een mailtje naar rodisportsbarz@outlook.com, met aantrekkelijke kortingsacties. Ook kan men er postpakketjes afhalen van post.nl. En als kerstvakantieactiviteit voor de jeugd wordt van 26 december tot 3 januari een springkussenfestijn gehouden. (Ineke Kester)

Prijswinnaar puzzel septembernummer - Bokhorsters vertellen

Tegen de westerstorm in maar hoog en droog kloppen we eind oktober aan bij het gezellig rijtjeshuis van Bert en Adrie Brugman in de Bockhorst. Bert heeft de prijs gewonnen van de puzzel in de Morsetekens van september, een waardebon van rijwielhandel Van Polanen. Daar komt het echtpaar Brugman al 37 jaar, net als bij de warme bakker in de Tesselschadestraat, even lang als ze hier wonen. Ze waren eerste bewoners, de verhuiswagen stond op afstand door de zandhopen van de bouw en hun meegekomen dochtertje kon meteen aan de slag in de “zandbak” achter het huis. Bert is een geboren en getogen Leidenaar en opgegroeid in de Rivierenbuurt (Meerburg). Adrie komt van Zoeterwoude, ook niet van ver. Na hun huwelijk woonden ze eerst nog een paar jaar in Zuidwest voordat ze deze huurwoning van (nu) Portaal betrokken. Bert is nog maar kort geleden met

pensioen gegaan. Hij werkte heel lang als administrateur bij Ons Doel, de enige nog zelfstandige “Leidse” woningbouwvereniging. Hij houdt niet alleen van puzzelen maar ook van Leidse geschiedenis: voor zijn 67ste verjaardag kreeg hij gisteren een boek over beleg en ontzet van Leiden.

Bert en Adrie bevalt het nog steeds in de Bassonstraat. Ze voelen zich overigens geen Bockhorsters of Morsers maar gewoon Lei(d)enaren. Hun twee nu volwassen dochters zijn hier opgegroeid: eentje woont er een paar straten verder, zoiets schijnt meer te gebeuren, de ander in Oegstgeest. Daarom kunnen Bert en Adrie de nodige aandacht geven aan hun kleinkinderen. Een klein puntje van zorg: in hun buurt hebben nogal wat woningen een vrije, veel hogere huurprijs gekregen. Dat betekent in de praktijk dat de bewoners er maar een of een paar jaar wonen en dat maakt de burenccontacten oppervlakkiger. En wat vinden ze van de wijkvoorzieningen, bijvoorbeeld van het winkelcentrum? Over dat laatste zijn ze niet zo te spreken: er zijn weinig winkels over, er is maar één supermarkt, het is een beetje rommelig en sfeerloos. Ze gaan nu vaak op de fiets of soms met de auto naar het opgeknapt winkelcentrum van de Stevenshof. En met deze kritische slotnoot staat het echtpaar bepaald niet alleen...

Gerard J. Telkamp

Een Goede Buur in Morswijk: elkaar vinden in de wijk

Wil je weten wat er in de wijk te doen is? Wil je iets betekenen voor je burens? Of heb je juist wat hulp nodig van een ander? Wil je meer mensen (leren) kennen in jouw buurt? Doe jij mee met Een Goede Buur?

Binnenkort vind je *Een Goede Buur* in de Leidse wijken. *Een Goede Buur* staat voor overzicht van alles wat er in de wijk op het gebied van zorg en welzijn te doen is. Je kunt er terecht voor informatie, ondersteuning, activiteiten (meedoen en organiseren), het wijkprogramma en je kan elkaar ontmoeten bij een gezellig kopje koffie. "In Leiden is er een wirwar aan activiteiten en initiatieven," vertelt Irene den Hartoog, wijkwerker bij *Een Goede Buur*. "Het is lastig om juist die projecten of activiteiten te vinden die je op een bepaald moment nodig hebt. *Een Goede Buur* heeft daar een overzicht van. Je kunt er elke vraag stellen die je maar kunt bedenken."

start Een Goede Buur Morswijk

Een Goede Buur is vanaf 3 december 2018 te vinden in Huis van de Buurt Morswijk. Er zijn wijkbewoners en sociaal werkers die je welkom heten en aan wie je een vraag kunt

stellen. Je kan een krantje lezen, je kind kan er spelen en je kan een praatje maken. De medewerkers van *Een Goede Buur* weten wat er in de wijk aan activiteiten te doen is. Ze kunnen mensen met hulpvragen ook verder helpen. Er is nauw contact met andere organisaties. Als het nodig is, kan je er direct een afspraak maken met het Sociale Wijkteam. Uiteraard is er een kopje koffie en voor de kinderen lekkere limonade. Ook is er wifi en kan je de computer of de printer gebruiken.

Wil je meer informatie over wat *Een Goede Buur* voor je kan betekenen? Loop dan binnen tijdens de openingstijden of neem contact op met Irene den Hartoog 06 2355 7424 of i.denhartoog@libertasleiden.nl.

Openingstijden *Een Goede Buur*

Maandag	09.00-11.00
Dinsdag	09.00-11.00
Donderdag	13.00-15.00

Een Goede Buur Morswijk

Topaaslaan 19

071-576 56 56

www.eengoedebuurl.nl

Morswijk op BUURbook

BUURbook is een nieuw, onafhankelijk sociaal platform voor je buurt. Hier informeer je elkaar over wat er in je buurt gebeurt op sociaal, ruimtelijk en economisch gebied. Op BUURbook maken bewoners, verenigingen, organisaties en de gemeente samen zichtbaar wat er allemaal gebeurt in hun buurt. Samen werken we aan een betere buurt! Wil je op de hoogte blijven van de Morswijk of zelf een activiteit toevoegen? Meld je dan aan bij: mors.buurbook.nl

Ben je niet tevreden met de stand van je tanden?

Kom dan snel langs voor een gratis en vrijblijvend consult.

- We behandelen volgens de nieuwste inzichten
- We hebben geen wachttijden
- Kijk op onze website www.orthodiamantlaan.nl voor verdere informatie en aanmelding

Ortho Diamantlaan
tandartsen voor Orthodontie

Adres Diamantlaan 174, 2332 GR Leiden
Telefoon (071) 362 74 87
E-mail info@orthodiamantlaan.nl

Berichten uit de wijk

Eerste prijs

Halloween in de Lage Mors 2018

Het was weer een groot feest voor de kinderen. De huizen in de buurt waren omgetoverd tot ware spookhuizen. Ieder-

Derde prijs

een bedankt. Wij hopen dat er volgend jaar meer huizen versierd worden voor de kinderen. Tot volgend jaar. Dit zijn de winnaars van dit jaar.

Tweede prijs

Puzzel uitleen

Mijn naam is José Hunck. Ik ben sinds enige tijd begonnen met een puzzeluitleen. Dit betreft puzzels van 1000 of meer stukjes, over allerlei onderwerpen. De uitleen is gratis. Voor ideeën kunt u op de site van Anne Dekker kijken: www.puzzel-o-theek.nl. Zij heeft heel veel puzzels, ik kom net kijken met een 50 stuks!

U kunt mij bereiken op telefoonnummer 06 3470 5231. Graag tot ziens.

Ontspanningslessen

Annette Schröder geeft sinds dit jaar in Buurtcentrum Morschwijk lessen Ontspanning en Mindfulness voor kinderen van 7-12 jaar en hun ouders. Op woensdagmiddag geeft Annette groepslessen in de Zonnezaal, waarin ze fruit 'proeven' met alle zintuigen, lichamelijke ontspanningsoefeningen doen, luisteren naar een meditatieverhaaltje over het thema van die les en een creatieve opdracht doen. Ook geeft ze individuele lessen aan kinderen, op afspraak. Kinderen leren op een leuke manier hoe ze kunnen ontspannen en rust in hun hoofd vinden. Ze werken aan een positief zelfbeeld, meer zelfvertrouwen en concentratie.

Voor meer informatie of opgeven voor lessen:

E-mail: annetteschroder2415@telfort.nl

Re-Style Lab Leiden

Iedere donderdagmiddag in De Ruwe Diamant op het Diamantplein. Nina Kortekaas en haar compagnon streven ernaar oude voorwerpen een nieuw leven te geven, zo wordt b.v. een deken een jasje, zie foto. Loop eens binnen!

Gezondheidscentrum Vondellaan
Vondellaan 35Ac
2332 AA Leiden

071 5761757
info@fysiotherapievondellaan.nl

U bent van harte welkom voor:

- ✓ Algemene fysiotherapie
- ✓ Manuele therapie
- ✓ Kinderfysiotherapie
- ✓ Psychosomatische fysiotherapie
- ✓ Oedeemfysiotherapie
- ✓ Handfysiotherapie
- ✓ Dry needling
- ✓ Orthopedische revalidatie
- ✓ Valpreventie

Meer info op www.fysiotherapievondellaan.nl

Plezier
Ervaring &
Ontwikkeling
Vertrouwen
Ontzorgen

Wonderland

Kinderdagverblijf
Buitenschoolse opvang

LEIDEN

- ➔ Aparte babygroep
- ➔ Warme maaltijden op het kinderdagverblijf
- ➔ Gevarieerde activiteiten en veel uitstapjes
- ➔ Combinatie van verschillende BSO's mogelijk
- ➔ SportBSO en ZwemBSO
- ➔ Topgroep: speciaal voor de oudste kinderen
- ➔ Voorschoolse opvang vanaf 7.30 uur

WWW.WONDERLANDKINDEROPVANG.NL

Wonderland geeft kinderen de ruimte

Volg ons ook op:

E Info@wonderlandkinderopvang.nl

T 085 27 33 447

PROFILE
DE FIETSSPECIALIST

...daar mag je **méér** van verwachten!

Van Polanen

Op vertoon van deze advertentie

15% KORTING

op alle voorraad modellen van
Trek, Sparta en RIH

Ook voor al uw reparaties

Profile van Polanen | Morsweg 174 | 2332 ES Leiden
071 531 34 98 | www.profilepolanen.nl

PUZZEL

oplossing vorige keer

zwanen	? . . .	club
vogel	. . ? . . .	plan
boom	. . ? . . .	baar
appel	. . ? . . .	wafel
patat	? . .	geld
hagel	. . ? .	room
deur	. ? .	glas
lengte	? . . .	beker
ras	?	riem
trein	. ? . .	plan
zomer	 ? .	tuin
auto	? . . .	knop

huis	<i>kamer</i>	jas
hitte	<i>golf</i>	slag
goed	<i>koop</i>	woning
deur	<i>post</i>	bode
auto	<i>weg</i>	dek
schuif	<i>laden</i>	kast
tand	<i>steen</i>	kool
munt	<i>thee</i>	muts
spot	<i>vogel</i>	kers
lamp	<i>licht</i>	schijnsel
kerk	<i>toren</i>	valk

De uitkomst was: Koppelstein

Vul op de plaats van de puntjes een woord in, zodat het met het 1e woord een nieuw woord vormt, en met het laatste woord weer een ander woord vormt. Zet alle letters in de vraagtekens naast elkaar en u heeft de oplossing. Stuur uw oplossing vóór 15 januari met uw naam en adres naar: info@morsetekens.nl

Onder de goede inzenders wordt een cadeau verloot ter beschikking gesteld door: Decora Bloembinders, Diamantplein.